

REFERAT

Tema for møte: **Nasjonalt geodataråd**
Dato: **16. februar 2021 kl 09.00-12.00**
Sted: **Virtuelt (Teams)**
Referent: Kartverket v/sekretariatet
Kopi til: Kommunal- og moderniseringsdepartementet

Medlemmer som deltok:

Roar Skålin (leder)	Meteorologisk institutt
Agnes Landstad	Forskningsinstituttens fellesarena/Abelia
Einar Vik Arset	Kystverket
Geir Hansen	Geodata AS
John Mikal Størdal	Forsvarets forskningsinstitutt
Johnny Welle	Kartverket
Knut K. Bjørgaas	Digitaliseringsdirektoratet
Liv Freihow	IKT Norge
May Britt Myhr	Norges geologiske undersøkelse
Mona Høiås Sæther	Trondheim kommune/Geoforum
Sigurd Heier	Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap
Sverre Pavel	Finnmarkseiendommen
Dina Johanne Lefdal	Vestland fylkeskommune

Medlemmer som ikke deltok:

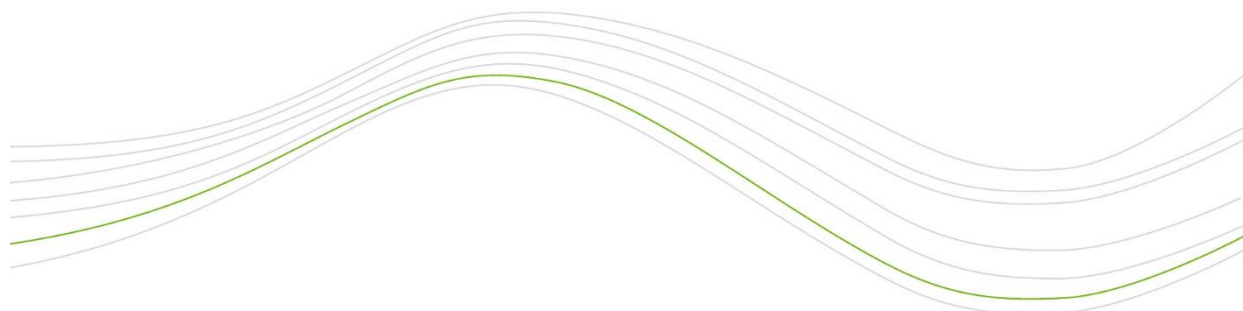
Hildegunn Norheim	Norsk institutt for bioøkonomi
Kristin Barvik	Sandnes kommune

Gjester:

Martin Vestnes Sæter	Planavdelingen, KMD
Kari Strande	Planavdelingen, KMD
Guro Voss Gabrielsen	Planavdelingen, KMD
Kåre Kyrkjeide	Avd.direktør Internasjonale tjenester, Geodesidiv. Kartverket

Sekretariat:

Arvid Lillethun	Fagdirektør Infrastrukturavdelingen, Kartverket
Anne Guro Nøkleby	Avd.direktør Infrastrukturavdelingen, Kartverket

Velkommen og referat fra forrige møte – 19.nov. 2020

Roar Skålin (Leder) åpne møte og ønsket velkommen nytt medlem: Sigurd Heier erstatter Marit Endresen som representant for DSB.

Referatet fra møtet 19.november godkjennes.

Sak 6/2020 Videre utvikling av samfunnets felles geografiske infrastruktur-geografisk økosystem. Statusrapport fra arbeidsgruppen og utvalgte temaer

Arbeidsgruppen har utviklet et foreløpig notat som skisserer drivere, ordninger og utfordringer. Gruppen består av Johnny Welle, Geir Hansen, Mona Høiås Sæther og Knut K. Bjørgås. Kåre Kyrkjeeide har deltatt som «sekretær» i arbeidet.

Gruppe presenterer foreløpige forslag og vurderinger

- Nåsituasjonen, Innføring i hva GI består av i dag.
- Ytre faktorer som påvirker prosessen – drivere

1. Innledning – nåsituasjonen
 - o Johnny Welle, Kartverket.
2. Politiske drivere som påvirker GI 2.0
 - o Knut K. Bjørgaas Digitaliseringsdirektoratet.
3. Privat bransje – nåsituasjon og drivere
 - o Geir Hansen, Geodata as/ Geomatikkbedriftene.
4. Kommunenes utfordringer- nåsituasjon og drivere
 - o Mona Høiås Sæther, Trondheim kommune/Geoforum
5. Drøfting: Kommentarer fra andre medlemmer i geodatarådet.
 - o Sverre Pavel, Finnmarkseiendommen
 - o Einar Vik Arset, Kystverket

Se vedlegg fra innledningen på prosjekttrom. Sakspapir/notat og presentasjoner (pdf)

Eksempler på brukere/aktører, eventuelt samvirkende økosystemer. Diskusjon. Videre prosess.

- Medlemmene av rådet diskuterte problemstillinger, knytning mot andre nasjonale og internasjonale initiativ og videre arbeid.
- Medlemmene ble særlig utfordret til å gi innspill til utfordringer og framtidig bruk på geodataområdet innen sin virksomhet.

En del forhold ble belyst

- Målarkitektur. Det skal jobbes videre med dette. Det planlegges workshops for å få inn innspill. Det ønskes bredere representasjon fra fagmiljø mv.
- Notater bygger på bruk av EUs arkitekturmodell for digitale systemer og framhever Teknisk interoperabilitet, Semantisk interoperabilitet, Organisatorisk interoperabilitet og Juridisk interoperabilitet.
- Det blir bekreftet at det er mye bra i dagens infrastruktur og at det må bygges videre på dette fundamentet.
- Viktig å etablere felles verktøy for å hindre parallell utvikling og ineffektiv bruk av ressurser.
- Infrastrukturen må takle store nye datamengder, nye bruksmønstre mv.

- Den geografiske infrastrukturen må forvaltes og vedlikeholdes, på lik linje med fysisk infrastruktur
- Aktører i infrastrukturen. Offentlig og privat bør begge ha avklarte roller og medvirke i infrastrukturen. Privat sektor kan deles i geomatikk-bransjen og øvrig privat sektor med ulike roller og kompetanse til å utnytte infrastrukturen.
- Digital transformasjon av samfunnet vil medføre flere store endringer. Geo-infrastrukturen gir merverdi i mange sektorer. Data, komponenter, organisasjon mv i den geografiske infrastrukturen er vesentlige i den videre implementasjon i hht nasjonal digitaliseringsstrategi/-policy.
- Eksisterende gode samarbeid offentlig/privat bør framheves og utnyttes i videre satsning.
- Privat bransje har en betydelig rolle i verdiøkning av data og etablerer brukerløsninger mv. Privat bransje må sikres gode mulighet for fortsatt og økt verdiøkning.
- Det kan være strategisk viktig å vise hvordan infrastrukturen kan gi merverdi inn mot nasjonale strategier som deling verdiskapning, kunstig intelligens, datadrevet økonomi og innovasjon mv
- Kommunale innbyggertjenester bygger i stor grad på bruk av geodata. Det er viktig å utvikle kunnskapsgrunnlaget.
- Oppkobling mot Norges deltagelse i EU-programmer for digital økonomi og datadeling- European Data Spaces og EUs Data Governance Act mv ble framhevet som viktig,
- Det er viktig at den geografiske infrastrukturen «ikke er seg selv nok», men åpner seg mot andre brukermiljøer og økosystemer.
- Organisasjon med ulike samvirkeordninger er viktige i framtidig infrastruktur.
- Finansieringsordninger ble adressert, særlig knyttet til samfinansieringsordningene som i dag finnes i infrastrukturen, som Geovekst og Norge digitalt, samt salgsinntekter hos kommuner.
- Juridiske forhold ble belyst, inkludert behov for justering av regelverk og samordning mellom ulikt regelverk
- Sikkerhet, herunder forhold knyttet til den nye Sikkerhetsloven, ble belyst. Geodata inneholder viktig informasjon for nasjonal sikkerhet. Sikkerhetsloven må tas hensyn til i det videre arbeidet. Med en god sikkerhetstenkning på plass vil det også være mulighet for et enda bedre samarbeid med Forsvaret
- Internasjonal konkurranse fra globale aktører ble diskutert. Vi kan ikke (og skal ikke) hindre den typen konkurranse, men det er viktig å etablere en infrastruktur som ikke favoriserer globale aktører og som gjør det mulig for nasjonale / mindre private aktører å delta i konkurransen

Oppsummering:

Geodatarådet takket for gode og nyttige presentasjoner.

Geodatarådet sluttet seg til de vurderinger arbeidsgruppen har framlagt så langt.

Gruppen arbeider videre med arkitekturmodeller, justering av målbilde mv

Det legges opp til bruk av workshops for bredere deltagelse våren 2021

Resultater vil presenteres på neste møte 1.6.2021

Sak 7/2020 Gode eksempler på bruk av geodata

Roar Skålin

Det har vært dialog med KMD. KMD ønsker en tilsvarende kåring også i 2021, men med kåring tidlig høsten 2021.

Det ble lagt fram forslag til opplegg (notat i Nextcloud). Følgende kom opp i møtet:

- Forslag til forenkling og tydeliggjøring av vurderingskriterier mv.
- Ønskelig med tydeligere invitasjon, hva som skal dokumenteres mv.
- Å be om video som dokumentasjon fordi dette lettere kan illustrere bruk.
- Kunngjøring/Invitasjon til forslag sendes ut tidlig april 2021.
- Det er aktuelt med vurdering av komiteen i august 2021. Dato fastsettes senere.
- Det er ønskelig med mer etterbruk av materiale i kommunikasjon
- Det kan vurderes bedre ordning for å vise fram innspillene. Noe er lagt ut på Kartverkets sider. Det ble foreslått utvidete ordninger i Geonorge, eventuelt av Geoforum. Punktet ble ikke avklart.
- KMD vil avklare dato for kåring.
- Forslag til jury: Skålin, Freihow, Arset og Perstuen

Oppsummering:

Geodatarådet sluttet seg til forslag til opplegg, med de forenklinger og tydeliggjøringer som fremkom i diskusjonen. Rådets leder holder kontakt med KMD. Kartverket og leder avklarer nødvendig materiale og opplegg for kunngjøring av kåringen. Juryen vil i år bestå av Roar Skålin (leder), Liv Freihow, Einar Vik Arset og Erik Perstuen.

Sak Nytt fra KMD: Mulig søknad FIG-konferanse i 2026

Martin Vestnes Sæter, KMD

KMD informerte om at det arbeides med forprosjekt til søknad og planlegging av FIG-konferanse i 2026 (FIG = International Federation of Surveyors)

KMD har sammen med Tekna, NMBU, Kartverket m.fl. et forprosjekt for å undersøke mulighet for å arrangere FIG-konferanse i 2026. FIG har 120 medlemsland. Det planlegges organisert i Stavanger, hvor en kan få vist fram Norge og norsk geomatikk-bransje på en god måte. Det kan være et utstillingsvindu i å vise utnyttes av den geografiske infrastrukturen, smarte byer, marin bruk mv. Det vil være betydelig innsalg- og avklaringsarbeid forut for søknad, med dedikert arbeid på kommunikasjon, risikoanalyser, finansiering mv, og vil være anledning for å vise tidlig fase av GI 2.0.

Neste møte

Neste møte er planlagt til 1. juni 2021. Hovedtemaer blir

- Videre utvikling av samfunnets felles geografiske infrastruktur-geografisk økosystem
- Innovasjons- og verdiskapingspotensialet i geodata